

Man gif derefter til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Dpretelse af en Kreditforening for industrielle Ejendomme.

(Lovforslaget findes i Tillæg C., Sp. 159 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Stilling: Paa et Tidspunkt, hvor der fra de industridrivendes Side kommer saa mange Udtalelser frem om, hvor vanskeligt det er at skaffe Kapital til Beje, og under hvor vanskelige og trykkende Forhold de industridrivende maa arbejde, er det jo ganske naturligt, at ethvert Bidrag, der fremkommer til at løse den vanskelige Opgave af afhjælpe denne Trang, maa blive modtaget med stor Taknemmelighed af de industridrivende. Om det foreliggende Lovforslag er i Stand til ved de Regler, der indeholdes i Statutterne angaaende Ydelsen af Laan, at afhjælpe den Trang til Laan og Kapital, som hos mange er til Stede, er jo vanskeligt paa Forhaand at afgøre. For den mindre Industri og for Haandværket i Almindelighed kan man vel nok sige, at som Forholdene have udviklet sig ved vore Kreditforeninger, særlig i Købstæderne, vil det under almindelige Omstændigheder ikke være vanskeligt at faa tilstrækkelige Laan, eller i alt Fald saaledes som de kunne ydes efter en forfarlig Taksation. Her kan ikke ydes større Laan, end hvad der i Reglen kan opnaas ifølge Værdien af den Ejendom, hvortil der er knyttet enten et Haandværk eller en mindre industriel Virksomhed. Underledes stiller Sagen sig for de større Fabriker, for den store Industri. Her maa der selvfølgelig af Taksationsmændene ganske anderledes tages Hensyn til, hvad en saadan Fabrik vil være værd, saasnart den af en eller anden Marsag ikke længer kan eksistere, og det foreliggende Lovforslag tager jo ogsaa særligt Hensyn dertil. Det har endogaa fremhævet, at det ved Taksationen skal tages i Betragtning, hvorledes Fabriken vil stille sig ved en Forandring af Tolden paa dens Produkter, Fabrikata o. s. v. Alt det for Vurderingsmændene vil være meget vanskeligt at løse denne Opgave samvittighedsfuldt, kan man paa Forhaand sige sig selv. Om hvor stor Trang der er til en saadan Kreditforening, skal jeg ikke udtale mig. Jeg har fra forskellige Sider hørt udtale, at der er Trang

dertil, og fra andre Sider, at der ganske vist er Trang dertil, men at man frygter for, at Betingelserne for at træde ind i en saadan Kreditforening ville blive saa stærke, at vedkommende vanskeligt kunne optages deri, eller med andre Ord at de ikke kunne være tjente med at komme derind. Det er en Selvfølge, at en saadan Kreditforening maa tage Sigte paa de mulige store Tab, der paa givne Anledning kunne indtræde, og i det foreliggende Lovforslag er der jo ogsaa taget alle saadanne forfælske Hensyn. Efter den Behandling, den grundige Behandling, kan jeg tilføje, som Lovforslaget er undergaaet i det andet Ting, skal jeg, for ikke at trætte det høje Ting, ikke komme ind paa Detailspørgsmaal; jeg antager, at de ærede Medlemmer i Forbejen ere bekendte dermed. Sagen er imidlertid af den Natur, at den fortjener grundig Undersøgelse. Om de foreliggende Statutter ere af den Bestaafenhed, at de kunne være betryggende for Obligationsejerne, og at de, der søge et Laan, kunne være tjente med at gaa ind deri, vil jo kunne undersøges i et Udvalg, og jeg skal derfor tillade mig at foreslaa Sagen henvist til nærmere Overvejelse i et her i Tinget nedsat Udvalg. Jeg skal kun tilføje, at der paa Møder af industridrivende tidligere ofte har været udtalt Ønske om Dpretelse af en saadan Kreditforening. Grundlaget for en saadan Kreditforenings Dpretelse har aldrig været fremlagt, og det Forslag, som her er omdelt til Tingets Medlemmer, er altsaa ikke bekendt for Almenheden. Det beror jo særdeles meget paa, hvilke Betingelser der stilles for at blive Medlem, om Kreditforeningen i det hele vil kunne faa nogen Tilgang. Jeg skal altsaa med disse faa Ord anbefale det høje Ting at nedjætte et Udvalg til nærmere at undersøge det foreliggende Lovforslag.

Formanden: Ja, Spørgsmaalet om et Udvalg maa jo vente lidt, vi komme vel snart dertil.

Schlegel: De Kreditforeninger, vi nu have kendt i 40 Aar, have jo, hvad alle ere enige om, virket til stor Gavn og til Held for Landet i dets Helhed. De have alle været baserede paa bestemte Værdier som Grundlag for deres Virksomhed, nemlig dels paa Jord og dels paa Bygninger, og et saadant Grundlag anser jeg for absolut nødvendigt, for at en Kreditforening skal kunne virke med Nytte og vinde Tillid, saaledes som den skal. Det foreliggende Lovforslag gaar ud fra helt andre Principper, og der lægges til Grund for det ganske andre